

Ärende: VN/23855/2023

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis

Finansministeriet har gett landskapsregeringen möjlighet att lämna utlåtande på utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom beskattningen är delad mellan landskapet Åland och riket. Punktskatter är indirekta skatter och riket har lagstiftningsbehörighet avseende indirekta skatter enligt 27 § 36 punkten i självstyrelselagen för Åland (ÅFS 1991:71). De föreslagna ändringarna är därför direkt tillämpliga i landskapet.

Enligt 28 § i självstyrelselagen för Åland ska utlåtande hämtas av landskapet i fråga om lagar som har särskild betydelse för landskapet. Skriftväxlingsspråket är svenska enligt 38 § och underlag för att lämna utlåtande måste lämnas på svenska.

Landskapsregeringens synpunkter

Utkastet till propositionen behandlar bland annat att lagen om tobaksaccis ändras så att rökfria nikotinprodukter beläggs med punktskatt. Det föreslås att rökfria nikotinprodukter får en sådan definition så att definitionen omfattar så kallade nikotinpåsar som finns på marknaden och sådana produkter som eventuellt senare kommer ut på marknaden och som har en nära likhet med sådana.

Enligt förslaget ska det dels tas ut en värderelaterad skatt som grundar sig på detaljhandelspriset, dels en accis per enhet. Det förstnämnda förslås bestå av 10 % av detaljhandelspriset på rökfria nikotinprodukter och accisen per enhet för rökfria nikotinprodukter föreslås vara 10 cent per gram. Utöver det förslås det om en minimiaccis på rökfria nikotinprodukter, där beloppet av den punktskatt som ska betalas på rökfria nikotinprodukter ska vara minst 14 cent per gram.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2024. Till följd av de föreslagna ändringarna beräknas detaljhandelspriserna på typiska rökfria produkter stiga med ca 2,50 euro per förpackning. De föreslagna ändringarna beräknas öka skatteintäkterna av punktskatten på tobak med ca 50 miljoner euro per år. Utöver dessa ändringar görs vissa tillägg av teknisk natur i lagen om tobaksaccis.

Landskapsregeringen har endast fått ta del av ett kort sammandrag och förslag på lagtext på svenska. Landskapsregeringen konstaterar att den inte fått ta del av till exempel en konsekvensbedömning av lagförslagen. Förutsättningarna för att bereda och lämna ett utlåtande har därför varit begränsade. I den beredning som därmed kunnat göras har inte uppstått skäl för landskapsregeringen att invända mot sakinnehållet i det sammandrag av lagförslaget som landskapsregeringen har fått ta del av. Landskapsregeringen kan dock konstatera att förslaget torde ha en positiv effekt på folkhälsan.

Minister Roger Höglund

Jurist Mathias Brink

Ålands landskapsregering